C/2025/211

8.1.2025

CHERENKOV-TELESKOOPPIJÄRJESTELMÄN OBSERVATORIOTA KOSKEVAN EUROOPPALAISEN TUTKIMUSINFRASTRUKTUURIKONSORTION

(CTAO ERIC)

PERUSSÄÄNTÖ

(C/2025/211)

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

JOHDANTO 3

1 LUKU: OLENNAISET OSAT 4

1 artikla: Nimi ja kotipaikka 4

2 artikla: Tehtävät ja toimet 4

3 artikla: Cherenkov-teleskooppijärjestelmän observatorion käyttöoikeus 5

4 artikla: Tieteellinen arviointi 5

5 artikla: Tutkimustulosten levittäminen 5

6 artikla: Immateriaalioikeudet 6

7 artikla: Työhönotto 6

8 artikla: Hankinnat 6

9 artikla: Toimiaika 7

10 artikla: Purkaminen 7

11 artikla: CTAO ERICin lakkauttaminen tai sen veroetuuksien lopettaminen 7

12 artikla: Vastuujärjestelmä ja vakuutus 7

2 LUKU: JÄSENYYS, TARKKAILIJAN ASEMA, STRATEGINEN KUMPPANUUS 7

13 artikla: Jäsenyys, tarkkailijan asema ja edustava taho 7

14 artikla: Jäseneksi ja tarkkailijaksi ottaminen 8

15 artikla: Strateginen kumppanuus 9

16 artikla: Jäsenen tai tarkkailijan eroaminen / jäsenyyden tai tarkkailijan aseman lakkauttaminen 9

3 LUKU: JÄSENTEN JA TARKKAILIJOIDEN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET 10

17 artikla: Jäsenten oikeudet ja velvollisuudet 10

18 artikla: Tarkkailijoiden oikeudet ja velvollisuudet 11

4 LUKU: RAKENTAMISEN, TOIMINNAN JA RAHOITUKSEN PERIAATTEET 11

19 artikla: Rakentaminen 11

20 artikla: Observatorion kehittäminen 12

21 artikla: Rakennuskustannukset 12

22 artikla: Toiminta ja toimintakustannukset 12

23 artikla: Käytöstäpoisto ja käytöstäpoistokustannukset 13

5 LUKU: HALLINTO 13

24 artikla: CTAO ERICin elimet 13

25 artikla: Neuvosto 13

26 artikla: Pääjohtaja 15

27 artikla: Hallinto- ja rahoituskomitea 15

28 artikla: Neuvoa-antava tieteellinen ja tekninen komitea 16

6 LUKU: RAHOITUSASIAT 16

29 artikla: Resurssit 16

30 artikla: Varainhoitovuosi 16

31 artikla: Tilintarkastus ja varainhoitosäännöt 16

32 artikla: Vapautus arvonlisä- ja valmisteverosta 17

7 LUKU: MUUT PERIAATTEET 17

33 artikla: Tietojen käsittely 17

34 artikla: Kolmansien osapuolten kanssa tehtäviä sopimuksia koskevat periaatteet 18

8 LUKU: RAPORTOINTI KOMISSIOLLE 18

35 artikla: Raportointi komissiolle 18

9 LUKU: SOVELLETTAVA LAKI, ERIOIKEUDET JA VAPAUDET, RIITOJEN RATKAISU, PERUSTAMISMÄÄRÄYKSET 18

36 artikla: Sovellettava laki, erioikeudet ja vapaudet 18

37 artikla: Riitojen ratkaisu 18

38 artikla: Perussäännön saatavuus 19

39 artikla: Perustamista koskevat määräykset 19

10 LUKU: TOIMIPAIKAT JA TYÖKIELI 19

40 artikla: Toimipaikat ja työkieli 19

11 LUKU: LIITTEET 19

41 artikla: Liitteet 19

JOHDANTO

Itävallan tasavalta

Tšekin tasavalta

Ranskan tasavalta

Saksan liittotasavalta

Italian tasavalta

Puolan tasavalta

Slovenian tasavalta

Espanjan kuningaskunta

Eteläisen pallonpuoliskon tähtitieteellistä tutkimusta harjoittava eurooppalainen järjestö (ESO),

jäljempänä ’perustajajäsenet’,

sekä

Sveitsin valaliitto,

jäljempänä ’perustajatarkkailija’, jotka

TUNNUSTAVAT, että Cherenkov-teleskooppijärjestelmän observatorion, jäljempänä ’CTAO’, mahdollistamalla tutkimuksella on suuri merkitys monilla tähtitieteen, astrofysiikan ja perustieteen aloilla, mikä hyödyttää yhteiskuntaa helpottamalla maailmankaikkeutta koskevan tiedon saamista;

HALUAVAT lujittaa edelleen Euroopan ja perustajajäsenten asemaa tutkimuksen alalla maailmassa ja tehostaa tieteellistä yhteistyötä yli eri tieteenaloja ja valtioita erottavien rajojen;

OTTAVAT HUOMIOON, että Euroopan tutkimusinfrastruktuurien strategiafoorumi (ESFRI) sisällytti Cherenkov-teleskooppijärjestelmän etenemissuunnitelmaansa vuonna 2008 ja että Cherenkov-teleskooppijärjestelmästä tuli ESFRI:n Landmark-tavoite vuonna 2018;

OTTAVAT HUOMIOON nykyisen Cherenkov Telescope Array Observatory gGmbH:n, sen jäsenten tarjoamat resurssit sekä yhteisymmärryspöytäkirjan aikomuksesta osallistua Cherenkov-teleskooppijärjestelmän rakentamiseen ja toimintaan;

OTTAVAT HUOMIOON, että CTAO:hon voi osallistua ja antaa panoksen CTAO ERICin jäsenenä tai tarkkailijana (13 artikla), strategisena kumppanina strategisen kumppanuussopimuksen pohjalta (15 artikla) tai kolmantena osapuolena erityisen sopimuksen pohjalta (34 artikla);

OTTAVAT HUOMIOON seuraavat isäntäsopimukset, jotka nykyinen Cherenkov Telescope Array Observatory gGmbH on tehnyt seuraavien tahojen kanssa:

— Istituto Nazionale di Astrofisican (INAF) kanssa Bolognassa Italiassa sijaitsevasta päätoimipaikasta

— Deutsches Elektronen-Synchrotron DESY:n kanssa Zeuthenissa Saksassa sijaitsevasta tieteen tiedonhallintakeskuksesta (SDMC)

— Instituto de Astrofísica de Canariasin (IAC) kanssa pohjoisesta teleskooppiryhmästä, joka sijaitsee Observatorio del Roque de Los Muchachosissa La Palmassa Espanjassa

— Eteläisen pallonpuoliskon tähtitieteellistä tutkimusta harjoittavan eurooppalaisen järjestön (ESO) kanssa eteläisestä teleskooppiryhmästä, joka sijaitsee Chilen La Silla Paranal -observatoriossa;

VIITTAAVAT ESO:n neuvoston päätökseen, sellaisena kuin se on dokumentoitu asiakirjassa ESO/Cou-2114 conf. rev. 2, 18.6.2024, eurooppalaista tutkimusinfrastruktuurikonsortiota (ERIC) koskevasta yhteisön oikeudellisesta kehyksestä annetun asetuksen (EY) N:o 723/2009 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista erityisistä syistä hyväksyä Euroopan unionin tuomioistuimen toimivalta;

TUNNUSTAVAT, että CTAO:n rakentaminen on keskeinen osa EU:n pyrkimyksiä kehittää seuraavan sukupolven maassa toimivia, erittäin korkeaenergistä säteilyä tutkivia gammatähtitieteen observatorioita ja että CTAO on koko maailman tähtitieteen ja astrohiukkasfysiikan alan yhteisöille tarkoitettu tietoresurssi, jonka data on peräisin erittäin korkeaenergisen gammasäteilyn ainutlaatuisesta tähtitieteellisestä havainnoinnista;

PAINOTTAVAT, että CTAO ERIC on yksi ensimmäisistä hallitustenvälisistä ponnisteluista nimenomaan astrohiukkasfysiikan alalla;

OTTAVAT HUOMIOON, että monialaisen luonteensa vuoksi CTAO vahvistaa hiukkasfysiikan ja astrofysiikan alalla toimivien yhteisöjen keskinäisiä yhteyksiä, mikä auttaa saavuttamaan mullistavia tieteellisiä läpimurtoja, ja että yhdessä muiden uusien laitosten kanssa CTAO edistää kehittymässä olevaa monen havaintolähteen tähtitieteen (*multi-messenger astronomy*) kenttää, josta tulee 2000-luvun tieteen peruspilari;

ODOTTAVAT muiden maiden osallistuvan jäljempänä esitettävän perussäännön nojalla yhteisesti toteutettaviin toimiin,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 LUKU

OLENNAISET OSAT

1 artikla

Nimi ja kotipaikka

1. Perustetaan eurooppalaisena tutkimusinfrastruktuurina Cherenkov-teleskooppijärjestelmän observatorio (CTAO).

2. CTAO:n oikeudellisena muotona on eurooppalainen tutkimusinfrastruktuurikonsortio (ERIC), joka perustetaan asetuksen (EY) N:o 723/2009 säännösten mukaisesti ja jonka nimeksi tulee Cherenkov Telescope Array Observatory ERIC (CTAO ERIC).

3. CTAO ERICin sääntömääräinen kotipaikka ja päätoimipaikka on Bolognassa Italiassa.

2 artikla

Tehtävät ja toimet

1. CTAO ERICin tehtävänä on rakentaa maahan gammatähtitieteen observatorio, sellaisena kuin se on kuvattu CTAO:n tieteellisessä ja teknisessä kuvauksessa (alfa-konfiguraatio), sekä huolehtia laitoksen toiminnasta, parannuksista ja käytöstä poistamisesta. Rakennuskustannukset määritellään CTAO:n kustannusselvityksessä.

2. CTAO ERIC toteuttaa muun muassa seuraavia toimia: se

(a) osallistuu huipputason tutkimustoimintaan, teknologiseen kehittämiseen ja innovointiin sekä yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseen ja tuo siten lisäarvoa muun muassa eurooppalaisen tutkimusalueen kehittämiseen;

(b) varmistaa CTAO:n ja sen instrumenttien täysimääräisen tieteellisen hyödyntämisen;

(c) hallinnoi tehokkaasti käyttöoikeuksien myöntämistä 3 artiklassa vahvistetun käyttöoikeuskäytännön mukaisesti;

(d) osallistuu tieteellisten tulosten levittämiseen;

(e) hyödyntää optimaalisesti resursseja ja tietämystä; sekä

(f) toteuttaa muita tarvittavia a–e alakohtaan liittyviä toimia.

3. CTAO ERIC suorittaa päätehtäväänsä voittoa tavoittelematta. Se voi kuitenkin harjoittaa rajoitettua taloudellista toimintaa edellyttäen, että tämä toiminta liittyy läheisesti sen päätehtävään eikä vaaranna päätehtävän suorittamista. CTAO ERICin on kirjattava taloudelliseen toimintaansa liittyvät menot ja tulot erikseen, ja sen on laskutettava markkinahinta tällaisesta toiminnasta tai, jos markkinahintaa ei voida määrittää, täydet kustannukset lisättynä kohtuullisella marginaalilla.

3 artikla

CTAO:n käyttäjien käyttöoikeuskäytäntö

1. CTAO ERIC myöntää eurooppalaisille ja kansainvälisille tutkijoille (käyttäjille) käyttöoikeuksia tieteellisten ansioiden, teknisen toteutettavuuden ja/tai muiden CTAO ERICin tavoitteen kannalta olennaisten kriteerien perusteella. Jäseneen, strategiseen kumppaniin, kolmanteen osapuoleen tai tarkkailijaan kuulumattomien tutkijoiden, jäljempänä 'muut käyttäjät', tieteellisesti ansiokkaille ehdotuksille myönnetään rajallinen määrä havaintoaikaa neuvoston määrittelemien erityisten käyttöehtojen mukaisesti.

2. CTAO:n käyttöoikeus voi tarkoittaa oikeutta käyttää CTAO:n havaintoaikaa tai CTAO:n tietotuotteiden arkistoa (33 artikla). Käyttöoikeutta koskevat tarkat tiedot määritellään neuvoston hyväksymässä käyttöoikeuskäytännössä (25 artiklan 13 kohdan j alakohta), jossa määritellään ehdotusten eri tyypit ja joka tarjoaa asianmukaiset edellytykset suurille ja pitkäkestoisille tutkimusohjelmille (tieteelliset avainhankkeet).

3. Pääjohtaja vastaa ajan jakamisesta järjestämällä ja hallinnoimalla vertaisarviointiprosessia, jossa arvioidaan tieteellistä huippuosaamista ja ehdotusten toteuttamiskelpoisuutta. Menettelyt ja arviointikriteerit on julkaistava CTAO ERICin verkkosivuilla. Pääjohtaja raportoi ajan jakamisesta vuosittain neuvostolle.

4. Käyttäjien aika tarkoittaa CTAO ERICin sopimusvelvoitteista johtuvan taatun havaintoajan jälkeen jäljelle jäävää havaintoaikaa. Käyttäjien aika jakautuu tavanomaisille ehdotuksille myönnettävään avoimeen aikaan, suurille ja pitkäkestoisille ohjelmille myönnettävään tieteellisten avainhankkeiden aikaan, muille käyttäjille myönnettävään kansainvälisen yhteisön havaintoaikaan sekä pääjohtajan harkinnanvaraiseen aikaan. Määritelmät esitetään CTAO:n tieteellisessä ja teknisessä kuvauksessa.

5. Muut käyttäjät osallistuvat käyttöoikeuskäytännössä ja kumppanuussopimuksissa määriteltyihin, CTAO:n käytöstä aiheutuviin toimintakustannuksiin.

6. 3 artiklan 5 kohtaa ei sovelleta ajan jakamiseen, kun CTAO ERIC jakaa aikaa erityissopimuksilla (esimerkiksi isäntäsopimuksilla).

4 artikla

Tieteellinen arviointi

CTAO ERICin tieteellistä ja teknistä toimintaa arvioi vuosittain neuvoa-antava tieteellinen ja tekninen komitea (28 artikla). Yksityiskohdat määritellään neuvoston hyväksymissä tieteellisissä arviointiperiaatteissa (25 artiklan 13 kohdan k alakohta).

5 artikla

Tutkimustulosten levittäminen

1. CTAO ERICin tehtävänä on helpottaa tutkimusta ja pääsääntöisesti edistää tutkimusdatan avointa saatavuutta. Tästä periaatteesta riippumatta CTAO ERIC edistää korkealaatuista tutkimusta ja tukee koulutustoiminnalla parhaiden käytäntöjen kulttuuria.

2. CTAO ERIC pyytää käyttäjiä julkaisemaan tutkimustuloksensa ja asettamaan ne saataville CTAO ERICin kautta.

3. CTAO ERIC hyväksyy omat tulosten levittämisperiaatteensa (25 artiklan 13 kohdan l alakohta). Tulosten levittämisperiaatteissa kuvataan erilaiset kohderyhmät, ja CTAO ERIC käyttää kohdeyleisöjen tavoittamiseen erilaisia kanavia, kuten verkkoportaaleja, uutiskirjeitä, työryhmiä, konferensseja sekä artikkeleita julkaisuissa, aikakauslehdissä ja sanomalehdissä.

6 artikla

Immateriaalioikeudet

1. Immateriaalioikeudet on tulkittava 14 päivänä heinäkuuta 1967 tehdyn Maailman henkisen omaisuuden järjestön perustavan yleissopimuksen 2 artiklan mukaisesti.

2. CTAO ERIC hyväksyy omat immateriaalioikeutta koskevat periaatteensa (25 artiklan 13 kohdan m alakohta).

3. CTAO ERIC omistaa kaikki tämän perusäännön mukaisesta toiminnastaan syntyvät immateriaalioikeudet, joita ovat muun muassa CTAO ERICin palveluksessa olevan henkilöstön tuottamat immateriaalioikeudet, ellei niihin sovelleta erillisiä sopimusmenettelyjä ja ellei pakottavasta lainsäädännöstä tai tämän perussäännön määräyksistä muuta johdu.

4. Jäsenten tai niitä edustavien tahojen olemassa olevat immateriaalioikeudet säilyvät niiden omaisuutena. Tällainen omaisuus lisensoidaan tarvittaessa CTAO ERICille erityissopimusten avulla.

7 artikla

Työhönotto

1. CTAO ERIC on yhtäläiset mahdollisuudet tarjoava työnantaja. Työsopimuksiin sovelletaan sen maan tai alueen lakeja, jossa/jolla henkilöstö otetaan palvelukseen.

2. Kukin jäsen pyrkii helpottamaan kansallisen lainsäädännön vaatimuksia noudattaen lainkäyttövaltansa rajoissa CTAO ERICin tehtäviin osallistuvien jäsenten, tarkkailijoiden ja strategisten kumppanien kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä siirtymistä ja asumista.

3. CTAO ERICin avoimien työpaikkojen hakuun sovellettavien valintamenettelyjen on oltava läpinäkyviä ja syrjimättömiä, ja niissä on kunnioitettava yhtäläisiä mahdollisuuksia. Rekrytointi ja työhönotto eivät saa olla syrjiviä.

4. CTAO ERIC kannustaa muodostamaan työntekijöiden institutionaalisen edustuksen.

8 artikla

Hankinnat

1. CTAO ERIC kohtelee hankintamenettelyihin osallistuvia ehdokkaita ja tarjoajia yhdenvertaisesti ja syrjimättömästi riippumatta siitä, onko niiden kotipaikka Euroopan unionissa. Hankintamenettelyjä ja -perusteita koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan neuvoston hyväksymissä hankintaperiaatteissa (25 artiklan 12 kohdan i alakohta). Hankinnoissa noudatetaan avoimuuden, kilpailun, suhteellisuuden, vastavuoroisen tunnustamisen, yhdenvertaisen kohtelun, syrjimättömyyden ja kestävyyden periaatteita.

2. Jäsenten, tarkkailijoiden, strategisten kumppanien ja kolmansien osapuolten CTAO ERICin toimintaan liittyvät hankinnat toteutetaan siten, että CTAO ERICin tarpeet, tekniset vaatimukset ja asianomaisten elinten antamat eritelmät otetaan asianmukaisesti huomioon.

3. Hankintaperiaatteissa määrätään, että niiden määräyksiä ei sovelleta CTAO ERICin tekemiin hankintoihin, joihin käytetään perussäännön 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti CTAO ERICin kautta kanavoituja varoja. Näissä tapauksissa sovelletaan hankintaperiaatteiden sijasta CTAO ERICille myönnettäviä luontoissuorituksia koskevia perusperiaatteita sekä luontoissuorituskehystä (liite B).

9 artikla

Toimiaika

CTAO ERIC on perustettu ennalta määräämättömäksi ajaksi.

10 artikla

Purkaminen

1. CTAO ERICin purkamisesta päättää neuvosto 25 artiklan 13 kohdan h alakohdan mukaisesti.

2. CTAO ERIC ilmoittaa komissiolle purkamispäätöksestä ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa viimeistään kymmenen päivän kuluessa päätöksen tekemisestä.

3. CTAO ERIC ilmoittaa komissiolle purkamismenettelyn päättymisestä ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa viimeistään kymmenen päivän kuluessa sen päättymisestä.

4. CTAO ERIC lakkaa olemasta päivänä, jona komissio julkaisee asiasta ilmoituksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

11 artikla

CTAO ERICin lakkauttaminen tai sen veroetuuksien lopettaminen

1. Kun CTAO ERIC lakkautetaan tai sen veroetuudet ja verovähennykset lopetetaan, jäsenet saavat ainoastaan maksamansa käteissuoritukset ja luontoissuoritustensa todellisen arvon.

2. Jos CTAO ERIC puretaan tai sen veroetuudet ja verovähennykset lopetetaan, CTAO ERICin varat, jotka ylittävät käteissuoritukset ja luontoissuoritusten todellisen arvon, siirretään toiselle julkiselle oikeushenkilölle tai toiselle veroetuuksia saavalle yhteisölle tai muulle oikeussubjektille, joka pyrkii CTAO ERICin tavoitteita vastaaviin tavoitteisiin tieteen ja tutkimuksen edistämiseksi.

12 artikla

Vastuujärjestelmä ja vakuutus

1. CTAO ERIC vastaa veloistaan.

2. Jäsenet eivät ole yhteisvastuussa CTAO ERICin veloista. Jäsenten taloudellinen vastuu CTAO ERICin veloista rajoittuu jäsenten vuotuiseen rahoitusosuuteen.

3. CTAO ERIC hankkii tarvittavan vakuutussuojan CTAO:n rakentamiselle ja toiminnalle ominaisten riskien varalta.

2 LUKU

JÄSENYYS, TARKKAILIJAN ASEMA, STRATEGINEN KUMPPANUUS

13 artikla

Jäsenyys, tarkkailijan asema ja edustava taho

1. Seuraavista tahoista voi tulla CTAO ERICin jäseniä tai äänivallattomia tarkkailijoita:

(a) Euroopan unionin jäsenvaltiot;

(b) asetuksessa (EY) N:o 723/2009 (ERIC-asetus) tarkoitetut assosioituneet maat;

(c) muut kolmannet maat kuin assosioituneet maat;

(d) hallitustenväliset järjestöt.

Jäsenten ja tarkkailijoiden hyväksymisedellytykset vahvistetaan 14 artiklassa.

2. CTAO ERICin jäseninä on aina oltava vähintään yksi EU:n jäsenvaltio ja kaksi muuta maata, jotka ovat joko EU:n jäsenvaltioita tai assosioituneita maita.

3. EU:n jäsenvaltioilla ja assosioituneilla mailla yhdessä on oltava enemmistö äänioikeuksista neuvostossa.

4. Jäsentä tai tarkkailijaa voi edustaa sen itse valitsema ja omien sääntöjensä ja menettelyjensä mukaan nimittämä yksi tai useampi julkinen taho, mukaan luettuina alueet tai yksityiset tahot, jotka suorittavat julkisen palvelun tehtävää.

5. CTAO ERICin jäsenet ja tarkkailijat sekä niitä edustavat tahot luetellaan liitteessä D, jonka neuvoston puheenjohtaja pitää ajan tasalla.

14 artikla

Jäseneksi ja tarkkailijaksi ottaminen

1. Uusien jäsenten ottamista koskevat ehdot ovat seuraavat:

(a) uusien jäsenien ottaminen edellyttää neuvoston hyväksyntää (25 artiklan 12 kohdan d alakohta);

(b) hakijoiden on toimitettava kirjallinen hakemus neuvoston puheenjohtajalle;

(c) hakemuksessa on kuvattava, miten hakija osallistuu CTAO ERICin tehtäviin ja toimintaan ja miten hakija täyttää velvollisuutensa;

(d) uudet jäsenet, jotka on hyväksytty CTAO ERICiin 18 kuukauden kuluessa CTAO ERICin perustamisesta tehdyn komission täytäntöönpanopäätöksen voimaantulosta, voivat liittyä samoin edellytyksin kuin perustajajäsenet;

(e) uudet jäsenet, jotka liittyvät jäseniksi d alakohdassa kuvatun ajanjakson jälkeen, voivat liittyä CTAO ERICiin osallistumalla neuvoston määrittelemiin rakennuskustannuksiin;

(f) niiden uusien jäsenten osalta, jotka liittyvät jäseniksi rakennusvaiheen päättymisen jälkeen (19 artikla), neuvosto säätää erityisestä pääomasijoitusmaksusta toimintakustannuksiin osallistumisen lisäksi.

2. 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tahot, jotka haluavat osallistua CTAO ERICiin mutteivät vielä voi liittyä jäseniksi, voivat hakea neuvostolta tarkkailijan asemaa. Tarkkailijoiden ottamista koskevat ehdot ovat seuraavat:

(a) tarkkailijoiden ottaminen edellyttää neuvoston hyväksyntää;

(b) tarkkailijaksi otetaan kahdeksi vuodeksi; neuvosto voi poikkeuksellisessa tapauksessa jatkaa tarkkailijan asemaa tätä pidempään;

(c) hakijoiden on toimitettava kirjallinen hakemus neuvoston puheenjohtajalle.

3. 13 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tahot, jotka liittyvät CTAO ERICiin tarkkailijoina suoraan sen perustamisesta alkaen ja sitoutuvat osallistumaan CTAO:n rakentamiseen, määritellään perustajatarkkailijoiksi ja luetellaan tämän perussäännön johdanto-osassa.

4. Perustajatarkkailijat voivat säilyttää tarkkailijan asemansa kolmen vuoden ajan CTAO ERICin perustamisesta; poikkeuksellisessa tapauksessa neuvosto voi jatkaa tarkkailijan asemaa tätä pidempään.

15 artikla

Strateginen kumppanuus

1. CTAO ERIC voi neuvoston hyväksynnän saatuaan tehdä strategisia kumppanuussopimuksia EU:n ulkopuolisten maiden tai hallitustenvälisten järjestöjen kanssa.

2. Strategisten kumppanuussopimusten mukaiset strategisten kumppanien rahoitusosuudet kirjataan erikseen CTAO ERICin vuotuiseen talousarvioon.

3. Liitteessä A luetellaan niiden kumppanien rahoitusosuudet, jotka allekirjoittavat sitoumuksen strategisiksi kumppaneiksi ryhtymisestä ja CTAO ERICin rakentamiseen osallistumisesta sen perustamisesta alkaen.

4. Strategisilla kumppaneilla on samat 16 ja 17 artiklassa määrätyt oikeudet ja velvoitteet kuin jäsenillä, lukuun ottamatta oikeutta äänestää neuvostossa.

5. CTAO ERIC kutsuu strategisten kumppanien edustajia neuvoston kokouksiin ja ilmaisemaan kantansa kaikista neuvoston äänestyskysymyksistä ennen äänestystä. Strategisia kumppaneita kuullaan ennen kuin neuvostossa voidaan äänestää päätöksestä, joka vaikuttaa niiden rahoitusosuuteen.

6. Strategista kumppania voi edustaa yksi tai useampi sen itse valitsema ja omien sääntöjensä ja menettelyjensä mukaan nimittämä julkinen taho, mukaan luettuina alueet tai yksityiset tahot, jotka suorittavat julkisen palvelun tehtävää.

7. Strategisten kumppaneiden edustajia voidaan kutsua CTAO ERICin muihin komiteoihin kunkin komitean työjärjestyksen mukaisesti.

8. Neuvosto hyväksyy periaatteet, joissa määritellään strategisten kumppanuussopimusten ehdot (25 artiklan 13 kohdan n alakohta).

16 artikla

Jäsenen tai tarkkailijan eroaminen / jäsenyyden tai tarkkailijan aseman lakkauttaminen

1. Jäsenten eroaminen voi tulla voimaan aikaisintaan rakennusvaiheen lopussa tai kymmenen vuoden kuluttua tämän perussäännön voimaantulosta. Jäsen voi erota CTAO ERICistä varainhoitovuoden päättyessä jätettyään eroilmoituksen neuvostolle kolme vuotta ennen eroamista.

2. Tarkkailija voi erota varainhoitovuoden päättyessä jätettyään kirjallisen eroilmoituksen neuvostolle kuusi kuukautta ennen eroamista.

3. Neuvosto päättää siitä, mitä ehtoja jäsenen eroamiseen CTAO ERICistä liittyy ja millaisia vaikutuksia eroamisella on, ja erityisesti jäsenen osuudesta CTAO:n käytöstä poistamisen kustannuksista (23 artiklan 4 kohta).

4. Neuvosto voi lakkauttaa jäsenen jäsenyyden tai tarkkailijan tarkkailijan aseman, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

(a) jäsen tai tarkkailija rikkoo vakavasti yhtä tai useampaa tämän perussäännön mukaista velvollisuuttaan;

(b) jäsen tai tarkkailija ei ole oikaissut tällaista rikkomusta kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut kirjallisen huomautuksen rikkomuksesta;

(c) ennen kuin neuvosto tekee päätöksen jäsenyyden tai tarkkailijan aseman lakkauttamisesta, jäsenelle tai tarkkailijalle annetaan tilaisuus esittää kantansa neuvostolle.

5. Jäsenet ja tarkkailijat, jotka ovat assosioituneita maita, muita kolmansia maita kuin assosioituneita maita tai hallitustenvälisiä järjestöjä, voivat erota CTAO ERICistä sellaisten neuvoston asetukseen (EY) N:o 723/2009 tehtyjen muutosten seurauksena, jotka vaikuttaisivat olennaisesti niiden CTAO ERICiin liittyviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 16 artiklan 1 ja 3 kohdan soveltamista. Muutoksia pidetään olennaisina silloin, kun ne johtavat maksujen korottamiseen (mukaan lukien vuotuiset rahoitusosuudet tai käytöstäpoiston kustannukset), muuttavat ääniosuuksia, asettavat vaatimuksia, jotka ovat vastoin tämän perussäännön 36 artiklassa tarkoitettua lainsäädäntöä, poistavat oikeuden olla edustettuna neuvostossa tai muissa komiteoissa tai muuttavat asianomaisten oikeuksia, jotka liittyvät edustukseen tai laitteistojen käyttöön. CTAO ERICistä eroamisen vastuista ja vaikutuksista, mukaan lukien eroavan jäsenen tai tarkkailijan osuus CTAO:n käytöstäpoiston kustannuksista, päätetään ensisijaisesti 16 artiklan 3 kohdan mukaisella CTAO:n neuvoston yksimielisellä päätöksellä. Sen estämättä, mitä 16 artiklan 1 kohdassa määrätään, asianomaisen jäsenen tai tarkkailijan on (kuuden kuukauden kuluessa kyseisestä ERIC-asetusten muutoksesta) jätettävä neuvostolle eroilmoituksensa vähintään kolme kuukautta ennen eroa, joka voi tulla voimaan milloin tahansa rakentamisvaiheen päättymisen jälkeen tai kymmenen vuotta tämän perussäännön voimaantulon jälkeen.

3 LUKU

JÄSENTEN JA TARKKAILIJOIDEN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

17 artikla

Jäsenten oikeudet ja velvollisuudet

1. Jäsenillä on oikeus

(a) saada tiedeyhteisölleen oikeus käyttää CTAO:ta 3 artiklassa tarkennetuin ehdoin;

(b) osallistua neuvoston kokouksiin ja äänestää niissä. Jäsen ei kuitenkaan voi äänestää asiassa, joka koskee sen jäsenyyden lakkauttamista.

2. Kunkin jäsenen on

a) maksettava vuotuinen rahoitusosuus 21 artiklan ja 22 artiklan 3 kohdan mukaisesti;

b) edistettävä asiaankuuluvien standardien hyväksymistä;

c) tarjottava tarvittava tekninen infrastruktuuri, joka mahdollistaa käytön;

d) edistettävä palvelujen käyttöönottoa jäsenmaan tutkijoiden keskuudessa ja kerättävä käyttäjiltä palautetta ja tietoa näiden tarpeista;

e) helpotettava integrointia kansallisiin ja muihin asiaankuuluviin infrastruktuureihin.

3. Perustajajäsenten on osallistuttava rakennuskustannuksiin vuoden 2021 hintoina käteisellä tai luontoissuorituksin seuraavasti (2 artiklan 1 kohta ja 21 artiklan 1 kohta):

Itävallan tasavalta2,	375 + 0,625 ([1]) miljoonaa euroa
Tšekin tasavalta	5,009 + 1,696 miljoonaa euroa
Ranskan tasavalta	58,476 + 1,609 miljoonaa euroa
Saksan liittotasavalta	88,324 + 8,440 miljoonaa euroa
Italian tasavalta	64,750 + 4,681 miljoonaa euroa
Puolan tasavalta	16,578 + 0 miljoonaa euroa
Slovenian tasavalta	0,507 + 0,209 miljoonaa euroa
Espanjan kuningaskunta	47,143 + 1,350 miljoonaa euroa

([1]) *"+XX" tarkoittaa rakentamista edeltäviin kustannuksiin liittyvää kirjanpidollista maksuosuutta CTAO gGmbH:lle, 21 artiklan 2 kohdan a alakohta.*

ESO antaa CTAO:n käyttöön maa-alueen ja huolehtii käyttöoikeuksista, muista oikeuksista ja palveluista, siten kuin ne määritellään CTAO:n rakentamisesta, käyttöönotosta ja toiminnasta tehdyssä sopimuksessa, joka allekirjoitettiin 19 päivänä joulukuuta 2018 Chilessä ESO La Silla Paranal -observatorion Paranalin toimipaikassa.

4. Kaikki CTAO:n rakentamiseen suoritettavat maksuosuudet, jotka tulevat joko perustajatarkkailijoilta, strategisilta kumppaneilta tai kolmansilta osapuolilta, jotka ovat ilmoittaneet nimetylle isäntävaltiolle vakaasta aikomuksestaan osallistua CTAO:n rakentamiseen ennen sen perustamista, luetellaan liitteessä A ja ne toteutetaan suorilla sopimusjärjestelyillä CTAO ERICin kanssa sen perustamisen jälkeen.

5. Edellä 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen ja kustannusselvityksen ulkopuolelle jäävien maksuosuuksien lisäksi seuraavat jäsenet tarjoavat isäntämaina maksutta seuraavaa:

(a) Saksan liittotasavalta: SDMC:n isännöinti;

(b) Italian tasavalta: CTAO:n päätoimipaikan isännöinti;

(c) Espanjan kuningaskunta: pohjoisen teleskooppiryhmän isännöinti.

Isäntämaan maksuosuuden keskeinen sisältö ja ehdot kuvataan liitteessä A.

18 artikla

Tarkkailijoiden oikeudet ja velvollisuudet

1. Tarkkailijoilla on oikeus

(a) osallistua neuvoston ja hallinto- ja rahoituskomitean kokouksiin ilman äänioikeutta;

(b) osallistua tiettyihin neuvoston määrittelemiin CTAO ERICin toimiin.

2. Edellä 14 artiklan 3 kohdassa määritellyillä perustajatarkkailijoilla on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin 18 artiklan 1 kohdassa määritellyillä tarkkailijoilla.

3. Perustajatarkkailijoiden ennakoidut maksuosuudet CTAO:n rakentamiseen luetellaan liitteessä A.

4. Kunkin perustajatarkkailijan ja kunkin tarkkailijan on maksettava vuosittain rahoitusosuus CTAO ERICin vuotuiseen talousarvioon rakennusvaiheen päätyttyä (käyttövaihe) liitteessä C määritellyn mukaisesti.

4 LUKU

RAKENTAMISEN, TOIMINNAN JA RAHOITUKSEN PERIAATTEET

19 artikla

Rakentaminen

1. Rakennusvaiheen aikana CTAO ERIC rakentaa ja ottaa käyttöön CTAO:n, sellaisena kuin se kuvataan tieteellisessä ja teknisessä kuvauksessa (liite A). Se voi myös suorittaa varhaista tieteellistä toimintaa CTAO:n käyttöön otettujen laitteiden avulla. Rakennusvaihe päättyy päivänä, josta neuvosto tekee päätöksen 25 artiklan 12 kohdan f alakohdan mukaisesti.

2. Neuvosto tarkastelee syntyneitä ja ennakoituja rakennuskustannuksia vähintään vuosittain. Jos neuvosto milloin tahansa ja mistä tahansa syystä katsoo, että CTAO:n loppuun saattaminen vaikuttaa olevan uhattuna, se voi päättää pääjohtajan ehdotuksesta lieventävistä toimenpiteistä.

20 artikla

Observatorion kehittäminen

1. Jäseniltä, tarkkailijoilta, strategisilta kumppaneilta tai kolmansilta osapuolilta tulevat rahoitusosuudet, jotka ylittävät 17 artiklassa tarkoitetut rahoitusosuudet, on määritettävä, jotta CTAO ERIC voi kehittää CTAO:ta tieteellisen ja teknisen kuvauksen mukaisesti.

21 artikla

Rakennuskustannukset

1. Arvio rakennuskustannuksista vahvistetaan kokonaiskustannukset kattavassa, 22 päivänä kesäkuuta 2021 päivätyssä CTAO:n kustannusselvityksessä vuoden 2021 hintoina. Tämä kustannusselvitys on viiteasiakirja, jonka perusteella määritetään jäsenten osuudet rahana tai luontoissuorituksina.

Rakennuskustannukset CTAO:n valmistuessa eivät saa ylittää

351 319 000:ta euroa vuoden 2021 hintoina.

Neuvosto voi yksimielisesti hyväksyä näiden kustannusten muuttamisen (25 artiklan 12 kohdan a alakohta).

2. Rakennuskustannukset ovat seuraavien summa:

(a) osakkaiden kirjanpidolliset maksuosuudet CTAO gGmbH:lle, jäljempänä ’rakentamista edeltävät kustannukset’;

(b) CTAO ERICin kokonaismenot rakennusvaiheen aikana;

(c) kaikkien luontoissuorituksina käyttöön otettujen laitteiden kustannusselvitykseen kirjattu arvo.

3. Jäsenet, strategiset kumppanit ja tarkkailijat voivat maksaa osuutensa rakennuskustannuksista käteissuorituksina tai luontoissuorituksina CTAO ERICin luontoissuorituksia koskevien perusperiaatteiden mukaisesti (liite B). Neuvosto päättää luontoissuoritusten kohdentamisesta (25 artiklan 13 kohdan e alakohta).

4. Pääsääntöisesti jäsen toimittaa luontoissuoritukset CTAO ERICille. Jäsen voi pyytää CTAO ERICiä kanavoimaan tähän tarkoitukseen tarvittavan rahoituksen puolestaan (kohdennettu käteisvara). Tässä tapauksessa jäsenen on huolehdittava, että tarvittava rahoitus on ajoissa CTAO ERICin saatavilla.

5. Jäsenten on suoritettava käteismaksut CTAO ERICille erikseen sovittujen maksutaulukoiden mukaisesti. Maksutaulukoiden pitäisi mahdollisuuksien mukaan vastata CTAO ERICin menotaulukoita. Kustannusselvitys sisältää taulukon, josta käyvät ilmi rakennusvaiheen arvioidut vuotuiset menot.

22 artikla

Toiminta ja toimintakustannukset

1. Kun CTAO:n rakentaminen on saatu päätökseen, CTAO ERIC huolehtii observatorion toiminnasta ja toteuttaa tutkimus- ja kehitysohjelmaa jatkaakseen sen kestävää kehittämistä.

2. CTAO:n toiminta rahoitetaan CTAO ERICin vuotuisesta talousarviosta.

3. Jäsenten rahoitusosuudet CTAO ERICin vuotuiseen talousarvioon jakautuvat liitteessä C esitetyn järjestelmän mukaisesti.

23 artikla

Käytöstäpoisto ja käytöstäpoistokustannukset

1. Neuvosto päättää CTAO:n käytöstä poistamisesta hyvissä ajoin 25 artiklan 12 kohdan g alakohdan mukaisesti.

2. Ennen rakennusvaiheen päättymistä ja käyttövaiheen aikana neuvosto ylläpitää ajantasaista arviota kustannuksista ja ajasta, jonka CTAO:n käytöstä poistaminen vaatii.

3. Käytöstä poistamisesta aiheutuvat kustannukset jaetaan jäsenten kesken neuvoston vahvistamien periaatteiden mukaisesti.

4. Jos jäsen eroaa CTAO ERICistä ennen kuin neuvosto päättää poistaa CTAO:n käytöstä, se siirtää CTAO ERICille kohtuullisen summan, joka vastaa sen teoreettista osuutta käytöstäpoistokustannuksista sinä päivänä, jona se eroaa CTAO ERICistä.

5 LUKU

HALLINTO

24 artikla

CTAO ERICin elimet

CTAO ERICin elimet ovat neuvosto, pääjohtaja, hallinto- ja rahoituskomitea sekä neuvoa-antava tieteellinen ja tekninen komitea.

25 artikla

Neuvosto

1. CTAO ERICiä hallinnoiva elin on neuvosto, johon kuuluu enintään kaksi CTAO ERICin kunkin jäsenen ja tarkkailijan virallista edustajaa. Edustajilla voi olla apunaan enintään kaksi asiantuntijaa.

2. Kukin jäsen päättää siitä, miten sen edustajat nimitetään ja miten edustajien nimityskausi päättyy. Kunkin jäsenen on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti neuvoston puheenjohtajalle edustajiensa nimittämisestä ja näiden nimityskauden päättymisestä.

3. Rakennusvaiheen aikana jäsenet saavat neuvostossa useita jakamattomia äänioikeuksia, joiden määrä suhteutetaan niiden sitoumuksiin osallistua liitteessä A kuvattuihin rakennuskustannuksiin.

4. Käyttövaiheen aikana neuvosto tarkastelee uudelleen kunkin jakamattoman äänimäärän jakautumista liitteessä C kuvatulla tavalla. Äänten jaon tarkistamisesta päättää neuvosto (25 artiklan 12 kohdan h alakohta).

5. Neuvosto kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa, ja se vastaa tämän perussäännön määräysten mukaisesti CTAO ERICin yleisestä johdosta ja valvonnasta. Neuvosto voi antaa ohjeita pääjohtajalle.

6. Neuvoston kokoukset kutsuu koolle puheenjohtaja. Puheenjohtaja voi kutsua neuvoston koolle myös vähintään kahden jäsenen pyynnöstä.

7. Neuvosto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan jäsenten edustajien joukosta. Varapuheenjohtaja toimii puheenjohtajana tämän poissa ollessa ja eturistiriitatapauksessa. Puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta tulee valinnan yhteydessä puolueettomia ja riippumattomia, ja he eroavat valtuuskunnistaan. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan enintään kahden vuoden toimikaudeksi. Uudelleenvalinta sallitaan kahdesti.

8. Neuvosto päättää työjärjestyksestään tämän perussäännön määräysten puitteissa.

9. Neuvosto voi perustaa tarvittaessa komiteoita CTAO ERICin tehtävän suorittamiseksi. Neuvosto päättää näiden komiteoiden tehtävistä.

10. Neuvosto nimittää neuvoston määrittelemän erityisen korkean tason henkilöstön pääjohtajaa kuullen.

11. Neuvostossa äänestetään seuraavien periaatteiden mukaisesti:

(a) ”Yksinkertaisella enemmistöllä” tarkoitetaan yli 50 prosentin osuutta kokouksessa edustettuina olevien jäsenten äänistä ja sitä, että enintään puolet jäsenistä äänestää vastaan.

(b) ”Määräenemmistöllä” tarkoitetaan vähintään 67 prosentin osuutta kokouksessa edustettuina olevien jäsenten äänistä ja sitä, että enintään puolet jäsenistä äänestää vastaan.

(c) ”Yksimielisellä päätöksellä” tarkoitetaan vähintään 90 prosentin osuutta kokouksessa edustettuina olevien jäsenten äänistä ja sitä, että yksikään jäsen ei äänestä vastaan.

(d) Neuvoston kokous on äänivaltainen vain, jos vähintään 67 prosenttia kaikista jäsenistä on edustettuna.

Äänestämästä pidättymistä ei lasketa annetuksi ääneksi.

12. Seuraavat seikat edellyttävät neuvoston yksimielistä hyväksyntää:

(a) rakennuskustannusten nostaminen 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun rakennusvaiheen konfiguraation loppuun saattamiseen asti;

(b) rakennuskustannusten maksuosuuksien muutokset;

(c) ehdotukset tämän perussäännön ja sen liitteiden tai kustannusselvityksen muuttamiseksi;

(d) jäsenyyden tai tarkkailijan aseman myöntäminen ja lopettaminen, mukaan lukien tarkkailijan aseman jatkaminen;

(e) strategisen kumppanuuden perustamista koskevien sopimusten hyväksyminen, 15 artiklan 1 kohta;

(f) päätös rakennusvaiheen päättymisestä ja käyttövaiheen aloittamisesta, 19 artiklan 1 kohta;

(g) päätös CTAO:n käytöstä poistamisesta ja käytöstäpoistokustannusten jakamista koskevien periaatteiden hyväksymisestä, 23 artiklan 1 ja 3 kohta;

(h) ääntenjaon tarkistaminen, 25 artiklan 4 kohta;

(i) CTAO ERICin hankintaperiaatteiden hyväksyminen, 8 artiklan 1 kohta.

Perussäännön muutoksiin sovelletaan asetuksen (EY) N:o 723/2009, sellaisena kuin se on muutettuna 2 päivänä joulukuuta 2013 annetulla neuvoston asetuksella (EU) N:o 1261/2013, 9 artiklan 3 kohdan ja 11 artiklan säännöksiä.

13. Seuraavia seikkoja koskevat päätökset edellyttävät määräenemmistöä:

(a) puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta;

(b) pääjohtajan nimittäminen ja pääjohtajan nimityksen määräaikainen tai lopullinen purkaminen 26 artiklan mukaisesti;

(c) keskipitkän aikavälin (viiden vuoden) tieteellinen ohjelma;

(d) vuotuiset talousarviot, viiden vuoden talousarviosuunnitelmat ja keskipitkän aikavälin rahoitusarviot;

(e) luontoissuoritusten kohdentaminen;

(f) vuotuisen tilinpäätöksen hyväksyminen;

(g) CTAO ERICin varainhoitosäännöt (mukaan lukien hallinto- ja rahoituskomitean (AFC) tehtävänkuvaus ja työjärjestys);

(h) CTAO ERICin purkaminen;

(i) neuvoa-antavan tieteellisen ja teknisen komitean (STAC) tehtävänkuvaus ja työjärjestys;

(j) käyttöoikeuksia koskevat periaatteet, 3 artiklan 2 kohta;

(k) tieteelliset arviointiperiaatteet, 4 artikla;

(l) tulosten levittämistä koskevat periaatteet, 5 artiklan 3 kohta;

(m) immateriaalioikeuksia koskevat periaatteet, 6 artiklan 2 kohta;

(n) strategisia kumppanuuksia koskevat periaatteet, 15 artiklan 8 kohta;

(o) tietojen käsittely, 33 artiklan 2 kohta;

(p) kolmansien osapuolten sopimuksia koskevat periaatteet, 34 artikla;

(q) kaikkien muiden neuvoston perustamien komiteoiden tehtävänkuvaus ja työjärjestys, 25 artiklan 9 kohta.

14. Kaikki muut neuvoston päätökset edellyttävät yksinkertaista enemmistöä.

26 artikla

Pääjohtaja

1. Neuvosto nimittää CTAO ERICin pääjohtajan neuvoston hyväksymän menettelyn mukaisesti. Pääjohtajan toimikausi on enintään viiden vuoden mittainen, ja uudelleen nimittäminen on mahdollista. Neuvoston on hyväksyttävä työsopimuksen olennaiset osat.

2. Pääjohtaja on vastuussa neuvostolle ja on CTAO ERICin laillinen edustaja. Pääjohtaja vastaa CTAO ERICin päivittäisestä hallinnoinnista asianmukaista huolellisuutta noudattaen ja tämän perussäännön, neuvoston ohjeiden ja päätösten sekä sovellettavien oikeudellisten vaatimusten mukaisesti.

3. Pääjohtajalla on valtuudet hyväksyä maksuliikennetapahtumia varainhoitosäännöissä määriteltyyn arvoon saakka. Maksuliikennetapahtumat, jotka ylittävät asetetut arvot, edellyttävät hallinto- ja rahoituskomitean hyväksyntää.

4. Pääjohtaja tiedottaa neuvostolle säännöllisesti pääjohtajan päätöksistä, jotka koskevat strategisia, teknisiä, tieteellisiä, oikeudellisia, talousarvioon liittyviä ja hallinnollisia kysymyksiä. Pääjohtaja esittää neuvostolle vuotuisen toimintakertomuksen.

5. Pääjohtaja valmistelee neuvoston päätökset ja komiteoiden päätökset.

6. Jos pääjohtajan tehtävä vapautuu, neuvosto voi nimittää hänen tilalleen henkilön, jonka toimivallan ja vastuut neuvosto määrittelee.

27 artikla

Hallinto- ja rahoituskomitea

1. Organisaatiolla on hallinto- ja rahoituskomitea (AFC), johon kuuluu enintään kaksi kunkin jäsenen nimeämää edustajaa. Neuvosto nimittää komitean puheenjohtajan, joka on puolueeton ja riippumaton. Komitea neuvoo neuvostoa hallinnollisissa, oikeudellisissa ja rahoitukseen liittyvissä asioissa.

2. Hallinto- ja rahoituskomitea hyväksyy maksuliikennetapahtumat, joiden arvo ylittää varainhoitosäännöissä pääjohtajan valtuuksia varten vahvistetut arvot (26 artiklan 3 kohta).

3. Neuvosto hyväksyy komitean tehtävänkuvauksen ja työjärjestyksen, ja ne liitetään varainhoitosääntöihin (25 artiklan 13 kohdan g alakohta).

4. Pääjohtaja toimittaa varainhoitosäännöissä täsmennetyt talousarvioasiakirjat tarkastettavaksi hallinto- ja rahoituskomitealle, minkä jälkeen ne toimitetaan neuvostolle komitean huomautuksilla ja suosituksilla varustettuina.

28 artikla

Neuvoa-antava tieteellinen ja tekninen komitea

1. Organisaatiolla on neuvoa-antava tieteellinen ja tekninen komitea (STAC). Se koostuu huipputason tutkijoista, jotka eivät ole CTAO ERICin palveluksessa tai muuten siihen välittömästi kytköksissä, ja se avustaa neuvostoa tieteellisissä ja teknisissä asioissa sekä muissa CTAO ERICille tärkeissä asioissa.

2. Neuvosto nimittää neuvoa-antavan tieteellisen ja teknisen komitean jäsenet työjärjestyksensä mukaisesti. Neuvosto pyrkii nimittämään monipuolisen neuvoa-antavan tieteellisen ja teknisen komitean, joka edustaa tasapainoisesti tieteellistä ja teknistä asiantuntemusta ja kuvastaa laaja-alaisesti CTA-hankkeeseen osallistuvia tahoja.

3. Neuvosto nimittää neuvoa-antavan tieteellisen ja teknisen komitean puheenjohtajan.

4. Neuvosto hyväksyy neuvoa-antavan tieteellisen ja teknisen komitean tehtävänkuvauksen ja työjärjestyksen, 25 artiklan 13 kohdan i alakohta.

6 LUKU

RAHOITUSASIAT

29 artikla

Resurssit

1. CTAO ERICin varat koostuvat seuraavista:

(a) jäsenten (13 artikla), tarkkailijoiden (14 artikla), strategisten kumppanien (15 artikla), kolmansien osapuolten (34 artikla) ja muiden käyttäjien (3 artiklan 5 kohta) rahoitusosuudet;

(b) isäntämaiden maksuosuudet;

(c) muut varat neuvoston hyväksymien rajojen ja ehtojen mukaisesti.

2. CTAO ERICin varoja voidaan käyttää ainoastaan perussäännössä kuvattuihin tarkoituksiin. CTAO ERICin jäsenet eivät saa voitto-osuuksia tai mitään muuta arvokasta CTAO ERICin varoista.

30 artikla

Varainhoitovuosi

1. CTAO ERICin varainhoitovuosi alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta.

2. Ensimmäisenä toimintavuonna varainhoitovuosi on lyhyempi; se alkaa sinä päivänä, jolloin komission täytäntöönpanopäätös CTAO ERICin perustamisesta tulee voimaan, ja päättyy saman vuoden joulukuun 31 päivänä.

31 artikla

Tilintarkastus ja varainhoitosäännöt

1. Neuvosto nimeää ulkopuoliset tilintarkastajat, joiden toimikausi on neljä vuotta ja jotka voidaan nimetä uudelleen. Tilintarkastajat tarkastavat CTAO ERICin vuotuisen tilinpäätöksen ja suorittavat varainhoitosäännöissä määrätyt tehtävät.

2. Pääjohtaja huolehtii siitä, että tilintarkastajat saavat tehtäviensä suorittamiseen tarvitsemansa tiedot ja avun.

3. CTAO ERICin tilinpäätökseen on liitettävä kertomus varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta.

4. Varainhoitosäännöissä vahvistetaan kaikki muut järjestelyt, jotka liittyvät CTAO ERICin talousarvioon, kirjanpito-käytänteisiin ja rahoitukseen, mukaan lukien tilinpäätöksen valmistelua, tallentamista, tarkastusta ja julkaisua koskevat säännöt, sekä menettely sellaisten maksuliikennetapahtumien hyväksymiselle, joiden arvo ylittää pääjohtajan valtuuksia varten vahvistetut arvot (26 artiklan 3 kohta, 27 artiklan 2 kohta).

32 artikla

Vapautus arvonlisä- ja valmisteverosta

1. Neuvoston direktiivin 2006/112/EY 143 artiklan 1 kohdan g alakohtaan ja 151 artiklan 1 kohdan b alakohtaan perustuvat ja neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 282/2011 50 ja 51 artiklan mukaiset vapautukset alv:sta rajataan koskemaan CTAO ERICin ja sen jäsenten tekemiä CTAO ERICin viralliseen ja yksinomaiseen käyttöön tarkoitettujen tavaroiden ja palvelujen hankintoja siten kuin eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (ERIC) sovellettavasta yhteisön oikeudellisesta kehyksestä 25 päivänä kesäkuuta 2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 723/2009 9 artiklan 1 kohdassa määritellään, edellyttäen, että kyseiset hankinnat on tehty pelkästään CTAO ERICin toimintaperiaatteiden mukaista voittoa tavoittelematonta toimintaa varten.

2. Vapautukset arvonlisäverosta rajataan hankintoihin, joiden arvo on yli 300 euroa.

3. Neuvoston direktiivin (EU) 2020/262 11 artiklaan (neuvoston direktiivin 2008/118/EY 12 artiklaan) perustuvat valmisteverovapautukset rajataan koskemaan hankintoja, jotka CTAO ERIC tekee CTAO ERICin viralliseen ja yksinomaiseen käyttöön. Vapautuksen edellytyksenä on, että tällainen hankinta on tehty pelkästään CTAO ERICin toimintaperiaatteiden mukaista voittoa tavoittelematonta toimintaa varten ja että se on arvoltaan yli 300 euroa.

4. Vapautuksia ei myönnetä CTAO ERICin henkilöstön tekemiin hankintoihin.

7 LUKU

MUUT PERIAATTEET

33 artikla

Tietojen käsittely

1. Yleisesti suositaan avoimen lähdekoodin ja vapaan saatavuuden (open access) periaatteita.

2. CTAO ERIC hyväksyy omat tietojenkäsittelyperiaatteensa kunnioittaen FAIR-periaatteita (löydettävissä (findable), saavutettavissa (accessible), yhteentoimiva (interoperable) ja uudelleenkäytettävä (reusable) (25 artiklan 13 kohdan o alakohta).

3. CTAO ERIC omistaa CTAO:n käytön tuloksena kerätyt tiedot. CTAO ERIC käsittelee raakadatan ja luovuttaa tiedot käyttäjäanalyysiin soveltuvassa muodossa (CTAO:n tietotuotteet).

4. CTAO:n tietotuotteiden on oltava avoimesti, rajoittamattomasti ja maksutta saatavissa. Neuvosto voi määritellä rajoitetun ajanjakson, jonka aikana käyttäjälle voidaan myöntää yksinoikeus käyttää CTAO:n tietotuotteita, jotka ovat syntyneet kyseiselle käyttäjälle myönnetyn havaintoajan seurauksena (yksinoikeusjakso).

5. CTAO ERIC tarjoaa käyttäjille opastusta sen varmistamiseksi, että tutkimus, johon liittyy CTAO ERICin kautta saataville asetettua aineistoa, toteutetaan puitteissa, joissa tunnustetaan aineistojen omistajien oikeudet ja yksityisyyden suoja.

6. CTAO ERIC varmistaa, että käyttäjät hyväksyvät saatavuuden ehdot ja edellytykset ja että tarvittavista turvallisuusjär-jestelyistä huolehditaan suojatun tiedon ja datan sisäisen tallentamisen ja käsittelyn osalta.

7. CTAO ERIC määrittelee järjestelyt tietoturvaloukkauksia ja salassapitovelvollisuuksien rikkomista koskevien väitteiden tutkimiseksi tutkimusaineistojen osalta.

34 artikla

Kolmansien osapuolten kanssa tehtäviä sopimuksia koskevat periaatteet

1. Neuvosto vahvistaa 25 artiklan 13 kohdan p alakohdan mukaisesti yleiset periaatteet siitä, millä edellytyksillä CTAO ERIC voi tehdä sopimuksia oikeushenkilöiden kanssa. Tällaisessa sopimuksessa on täsmennettävä sopimuspuolten kaikki oikeudet ja velvoitteet.

2. Kolmannet osapuolet, jotka sitoutuvat tekemään sopimuksen CTAO ERICin kanssa ennen sen perustamista ja osallistumaan CTAO:n rakentamiseen, ovat oikeutettuja siihen, että niiden antama panos mainitaan liitteessä A.

3. Kolmansilla osapuolilla ei ole äänioikeutta neuvostossa.

8 LUKU

RAPORTOINTI KOMISSIOLLE

35 artikla

Raportointi komissiolle

1. CTAO ERIC laatii vuosittain toimintakertomuksen, joka käsittää sen toiminnan tieteelliset, operatiiviset ja varainhoitoa koskevat näkökohdat. Neuvosto hyväksyy vuosikertomuksen ja toimittaa sen komissiolle ja asianomaisille viranomaisille kuuden kuukauden kuluessa vastaavan varainhoitovuoden päättymisestä. Kertomus julkaistaan.

2. CTAO ERIC ilmoittaa komissiolle kaikista seikoista, jotka uhkaavat vaarantaa vakavasti CTAO ERICin tehtävien suorittamisen tai estävät CTAO ERICiä täyttämästä asetuksessa (EY) N:o 723/2009 säädettyjä vaatimuksia.

9 LUKU

SOVELLETTAVA LAKI, ERIOIKEUDET JA VAPAUDET, RIITOJEN RATKAISU, PERUSTAMISMÄÄRÄYKSET

36 artikla

Sovellettava laki, erioikeudet ja vapaudet

1. CTAO ERICin perustamiseen ja sisäiseen toimintaan sovelletaan

(a) Euroopan unionin lainsäädäntöä ja varsinkin neuvoston asetusta (EY) N:o 723/2009, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2009, eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (ERIC) sovellettavasta yhteisön oikeudellisesta kehyksestä;

(b) sen valtion lainsäädäntöä, jossa CTAO ERICin sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee, ja niiden valtioiden ja alueiden lainsäädäntöä, joissa/joilla sillä on muita toimipaikkoja, niiden asioiden osalta, joita a alakohdassa tarkoitetut säädökset eivät sääntele tai sääntelevät vain osittain;

(c) tätä perussääntöä ja sen täytäntöönpanosääntöjä.

2. Mitään tämän perussäännön määräystä ei saa tulkita siten, että ESO luopuisi sille perustamisasiakirjojen tai kansainvälisen oikeuden mukaisesti myönnetyistä erioikeuksista tai vapauksista. Tämä ei vaikuta perussäännön 37 artiklan soveltamiseen.

37 artikla

Riitojen ratkaisu

1. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista CTAO ERICiin liittyvät jäsenten väliset riidat, jäsenten ja CTAO ERICin väliset riidat sekä kaikki riidat, joissa unioni on osapuolena.

2. CTAO ERICin ja kolmansien osapuolten välisiin riitoihin sovelletaan tuomioistuinten toimivaltaa koskevaa Euroopan unionin lainsäädäntöä. Tapauksissa, jotka eivät kuulu unionin lainsäädännön soveltamisalaan, kyseisten riitojen ratkaisemisessa toimivaltainen tuomioistuin määräytyy sen valtion lainsäädännön mukaan, jossa CTAO ERICin sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee.

38 artikla

Perussäännön saatavuus

Perussääntö on julkisesti saatavilla CTAO ERICin verkkosivuilla ja sääntömääräisessä kotipaikassa.

39 artikla

Perustamista koskevat määräykset

1. Italian tasavalta kutsuu koolle neuvoston perustamiskokouksen mahdollisimman pian ja viimeistään 45 vuorokauden kuluttua siitä, kun komission päätös CTAO ERICin perustamisesta tulee voimaan.

2. Italian tasavalta ilmoittaa perustajajäsenille mahdollisista kiireellisistä oikeustoimista, jotka on toteutettava CTAO ERICin puolesta ennen perustamiskokouksen pitämistä. Jos perustajajäsen ei esitä vastalausetta viiden työpäivän kuluessa ilmoituksen saamisesta, Italian tasavallan asianmukaisesti valtuuttama henkilö toteuttaa oikeustoimet.

10 UKU

TOIMIPAIKAT JA TYÖKIELI

40 artikla

Toimipaikat ja työkieli

1. CTAO ERICillä on kolme muuta toimipaikkaa: Science Data Management Center (SDMC), joka sijaitsee Zeuthenissa Saksassa, pohjoinen teleskooppiryhmä, joka sijaitsee Observatorio del Roque de Los Muchachos -observatoriossa La Palmassa Espanjassa, ja eteläinen teleskooppiryhmä, joka sijaitsee La Silla Paranal -observatoriossa Chilessä.

2. CTAO ERICin työkieli on englanti.

11 LUKU

LIITTEET

41 artikla

Liitteet

Lisätään seuraavat liitteet:

A. Maksuosuudet rakennuskustannuksiin, isäntämaiden maksuosuudet ja äänioikeudet rakennusvaiheen aikana

B. CTAO ERICille toimitettavia luontoissuorituksia koskevat perusperiaatteet

C. Rakentamisen jälkeen CTAO ERICin vuotuiseen talousarvioon suoritettavien rahoitusosuuksien jakautumista koskeva järjestelmä (CTAO ERICin perussäännön 22 artikla)

D. Jäsenet, tarkkailijat ja edustavat tahot, strategiset kumppanit ja kolmannet osapuolet

LIITE A

Maksuosuudet rakennuskustannuksiin, isäntämaiden maksuosuudet ja äänioikeudet rakennusvaiheen aikana

Taulukko 1

Maksuosuudet CTAO:n rakennuskustannuksiin (milj. euroa)

Jäsen / tarkkailija / strateginen kumppani / kolmas osapuoli	Rakentaminen					Rakentamista edeltävä vaihe	Kaikki yhteensä
	Materiaalit ja palvelut	Kokoaikaiset työntekijät	Muut (muu kuin käteinen)	Suora käteinen	Yhteensä	Maksuosuus gGmbH:lle	Maksuosuus rakennuskustannuksiin
Australia	1,340	0,108	0	0,450	1,898	0,219	2,117
Itävalta	1,695	0,080	0	0,600	2,375	0,625	3,000
Tšekki	0,734	1,775	0	2,500	5,009	1,696	6,705
Ranska	26,196	14,000	0	18,280	58,476	1,609	60,085
Saksa	36,926	24,680	0	26,718	88,324	8,440	96,764
Italia	26,010	12,560	0	26,000	64,570	4,681	69,251
Japani	19,200	3,950	5,850	3,400	32,400	0,375	32,775
Puola	9,143	1,339	0	6,096	16,578	0	16,578
Slovenia	0,080	0,077	0	0,350	0,507	0,209	0,716
Espanja	21,397	9,814	14,932	1,000	47,143	1,350	48,493
Sveitsi	1,550	5,082	0	0,620	7,252	0,440	7,692
Yhteensä	144,271	73,465	20,782	86,014	324,532	19,644	344,176

Huomautuksia:
Italia: 26,01 miljoonan euron maksuosuus (materiaalit ja palvelut) sekä 12,56 miljoonan euron maksuosuus (kokoaikaiset työntekijät) on tarkoitettu kattamaan seuraavat kustannusselvityksen kirjaukset: P07.4.1 (85 %) P07.3.1 (7 %), P07.2.1 (4 %), P08.5.1, P08.6.1, P06.11.4, P02.5, O02.2.4 (jäännökset).
Sveitsi: ennakoidut maksuosuudet (ks. perussäännön 18 artiklan 3 kohta).

Taulukko 1a

Muut odotetut maksuosuudet CTAO:n rakennuskustannuksiin (milj. euroa) kumppaneilta, jotka voivat liittyä ERICiin sen perustamisen jälkeen

Jäsen / tarkkailija / strateginen kumppani / kolmas osapuoli	Rakentaminen					Rakentamista edeltävä vaihe	Kaikki yhteensä
	Materiaalit ja palvelut	Kokoaikaiset työntekijät	Muut (muu kuin käteinen)	Suora käteinen	Yhteensä	Maksuosuus gGmbH:lle	Maksuosuus rakennuskustannuksiin
Yhdistynyt kuningaskunta	1,900	0,460	0	1,000	3,360	1,148	4,508

Jäsen / tarkkailija / strateginen kumppani / kolmas osapuoli	Rakentaminen					Rakentamista edeltävä vaihe	Kaikki yhteensä
	Materiaalit ja palvelut	Kokoaikaiset työntekijät	Muut (muu kuin käteinen)	Suora käteinen	Yhteensä	Maksuosuus gGmbH:lle	Maksuosuus rakennuskustannuksiin
Alankomaat	1,004	1,631	0	0	2,635	0	2,635
Yhteensä	2,904	2,091	0	1,000	5,995	1,148	7,143

Huomautuksia:
CTAO gGmbH:lle on jo suoritettu maksuja ennen rakentamista. Muita rahoitusosuuksia ei ole vielä vahvistettu.

Taulukko 2

CTAO:n rakennuskustannuksia koskeva ohjeellinen vuotuinen käteismaksutaulukko

Jäsen / tarkkailija / strateginen kumppani / kolmas osapuoli	2020–2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
Australia	0	0,450	0	0	0	0	0	0	0,450
Itävalta	0,225	0,075	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,600
Tšekki	0	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500	0	0	2,500
Ranska	3,400	0,400	3,170	3,170	4,070	4,070	0	0	18,280
Saksa	4,400	10,500	7,238	0,176	0,004	4,400	0	0	26,718
Italia	0	7,600	7,600	3,600	3,600	3,600	0	0	26,000
Japani	0	0,200	0,400	0,400	0,600	0,600	0,600	0,600	3,400
Puola	0	0,488	0,427	2,072	2,926	0,183	0	0	6,096
Slovenia	0	0,070	0,070	0,070	0,070	0,070	0	0	0,350
Espanja	0	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0	0	1,000
Sveitsi	0	0,120	0,120	0,380	0	0	0	0	0,620
Yhteensä									

Huomautuksia:
Australia: 450 000 euron summa on CTAO GmbH:lle vuoteen 2021 mennessä maksettu kokonaiskäteissuoritus. Uutta rahoitusta on saatavana myöhemmin vuodesta 2021 alkaen vielä 4–5 vuodeksi, ja lisärahoitusta harkitaan.
Ranska: Vuosina 2020 ja 2021 Ranska suoritti ennakkomaksuna 3,4 miljoonaa euroa eteläisen toimipaikan rakentamista varten.
Saksa: Vuosina 2020 ja 2021 saksalaiset kumppanit DESY ja MPG suorittivat Saksan rakennusvaroista 4,4 miljoonan euron ennakkomaksun ja siirsivät tämän summan CTAO gGmbH:lle mahdollistaakseen perusrakentamisen aloittamisen eteläisessä toimipaikassa. Ennakkomaksu palautetaan vuonna 2023. Siten Saksan rahoitusosuus vuonna 2023 on 11 358 000 euroa – 4 400 000 euroa = 7 238 000 euroa.
Italia: Taulukossa oletetaan, että luontoissuorituksiin perustuvaa rakentamista ei aloiteta ennen vuotta 2024 ja että luontoissuorituksen loppuosa on mahdollista toimittaa vuosina 6 ja 7.
Japani: Vuosien 2027 ja 2028 rahoitusosuudet on tarkoitettu toiminnan rahoittamiseen.

Taulukko 2a

Ohjeelliset vuotuiset käteismaksut CTAO:n rakennuskustannuksiin kumppaneilta, jotka voivat liittyä ERICiin sen perustamisen jälkeen

Jäsen / tarkkailija / strateginen kumppani / kolmas osapuoli	2020–2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
Yhdistynyt kuningaskunta	0	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0	0	1,000
Alankomaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	0	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0	0	1,000

Taulukko 3

Olennaiset osatekijät ja isäntämaiden maksuosuuksien ehdot

Isäntämaa	Isäntämaan maksuosuus	Ehdot
Italia	4 300 000,00 euroa *ennen gGmbH:n päätoimipaikan isännöintiin liittyviä vähennyksiä*	Isännöinti CTAO-ERICin päätoimipaikassa, jossa sijaitsevat seuraavat toiminnot: — **Hallintoa ja menettelyjä koskeva päätöksenteko:** Observatorion hallinnosta päättää osakkaiden neuvosto, jolla on tukenaan asianmukaiset hallinnolliset, tieteelliset ja tekniset komiteat — **Johtaminen ja hallinnointi:** CTA-observatorion yleinen johtaminen ja hallinnointi, mukaan lukien kirjanpito, hankinnat, valvonta sekä henkilöstön lakiasiat ja kansainväliset suhteet — **Tieteellinen johtaminen:** Vastuu ehdotuspyyntöjen (ilmoitukset mahdollisuudesta hakea havaintoaikaa) julkaisemisesta havaintoajan jakamista varten ja pitkän aikavälin aikataulun laatimisesta; tason 2 tieteellinen toiminta — **Keskitetyt tekniset toiminnot:** Järjestelmän toiminnan keskitetty tuki, koordinointi ja seuranta esimerkiksi toimintamenettelyjen, kunnossapidon, dokumentoinnin ja turvallisuuden osalta; päätoimipaikan tietotekniikkapalvelut; välineiden kehittäminen käytön ja ylläpidon tehostamiseksi; — **Tiedotus:** Koulutustoiminta ja julkiset tiedotustoimet, joilla pyritään kertomaan CTA:sta ja lisäämään sen näkyvyyttä suuren yleisön, mielipidevaikuttajien sekä koululaisten ja yliopisto-opiskelijoiden keskuudessa; paikallisen tiedotustoiminnan koordinointi isäntämaissa. Ennen isäntämaan maksuosuuden jäännösosan suorittamista tarvitaan CTAO ERICin neuvoston hyväksymä sitova asiakirja (osa summasta on jo maksettu ennakkoon CTAO gGmbH:n päätoimipaikan isännöintiä varten). Päätoimipaikan odotetaan olevan pääjohtajan ja kahden tason 1 johtajan ([1]) (operatiivinen johtaja ja hallintojohtaja) toimipaikka.

([1]) Tason 1 johto on organisaatioyksikkö, jonka tehtävät ja valtuudet on määritelty; yksikköä johtaa johtaja. Tason 1 johtajat raportoivat suoraan ERICin pääjohtajalle (taso 0), joka on lopullinen toimeenpanovallan käyttäjä, jolla on valtuudet tehdä observatoriota koskevia päätöksiä ja panna täytäntöön neuvoston päätöksiä mistä tahansa asiasta. Tason 1 johtaja vastaa osastonsa toimialaan ja -valtuuksiin liittyvien pääjohtajan määräysten täytäntöönpanosta.

Isäntämaa	Isäntämaan maksuosuus	Ehdot
Saksa	6 750 000,00 euroa, josta CTAO:n rakennuskustannusten osuus: 6 000 000,00 euroa;	Isännöinti CTAO-ERIC Science Data Management Centerissa (SDMC), jossa sijaitsevat seuraavat toiminnot: — **Tieteellinen johtaminen:** Sisältää ehdotuspyyntöjen valmistelun, ehdotusten valmistelun ja arvioinnin tukemisen sekä pitkän aikavälin havainnointiaikataulun laatimisen, jotta pääjohtaja voi hyväksyä ja päätoimipaikka julkaista sen — **Ohjelmistojen ylläpito:** Dataputkien, tietojen levittämisen, tietoarkiston ja observatorion käyttöoikeuksia koskevien ohjelmistojen ylläpito, päivitykset, laadunvalvonta ja versionhallinta — **Tiedonhallinta:** Tietovirran ja dataputkien toiminnan hallinta laskentalaitoksissa; datan kalibrointi; simulaatioiden hallinta instrumenttien vastetoimintojen tarjoamiseksi; datan laadunvalvonta — **Observatorion tietopalvelut:** CTA:n tietoarkiston toiminta, joka tarjoaa mahdollisuuden käyttää tietoja, instrumenttien vastetoimintoja ja käyttäjien ohjelmistoja — **Käyttäjätuki ja koulutus:** Esimerkiksi oppaat, usein esitetyt kysymykset, tukipalvelu ja opetus kouluissa Ennen isäntämaan maksuosuuden jäännösosan suorittamista tarvitaan CTAO ERICin neuvoston hyväksymä sitova asiakirja (osa summasta on jo maksettu ennakkoon CTAO gGmbH:n päätoimipaikan isännöintiä varten). SDMC:n odotetaan olevan yhden tason 1 johtajan ([2]) (tieteellinen johtaja) toimipaikka.
Espanja	30 000 000,00 euroa, laskettuna prosenttiosuutena ORM:n nykyisestä yhteisestä infrastruktuurista ja palveluista CTAO:n palveluksessa.	Isännöi CTAO ERICin pohjoista teleskooppiryhmää Observatorio del Roque de Los Muchachosissa (ORM) 20 vuoden ajan sen toiminnan käynnistymisestä lähtien; toimipaikassa on — 4 suurikokoista teleskooppia (LST) (23 m) — enintään 15 keskikokoista teleskooppia (MST) (12 m) — palvelurakennus — huoltotiet eri teleskooppien välillä — kanavien ja vastaavien kaapelien ja valokuitujen verkosto, joka tarjoaa sähkövirtaa ja tietoliitännät kaikkiin teleskooppeihin, sekä kaikki näiden palvelujen tarjoamiseen tarvittavat laitteet. Tarjoaa — yleisen infrastruktuurin: tiet, tietoliikenteen ja sähkönjakelun palvelupisteeseen — yleiset palvelut — IAC-tietoyhteyden eurooppalaiseen tietoverkkoon maksutta — majoituksen ja ruokalan. Ennen isäntämaan maksuosuuden jäännösosan suorittamista tarvitaan CTAO ERICin neuvoston hyväksymä sitova asiakirja.

Taulukko 4

Jäsenten äänioikeudet rakennusvaiheessa

Äänioikeudet jaetaan jäsenille suhteessa siihen, missä määrin jäsenet ovat sitoutuneet osallistumaan rakennuskustannuksiin ja kuinka suuri on jäsenten maksuosuus gGmbH:lle ennen CTAO ERICin perustamista (rakentamista edeltävä vaihe).

([2]) Ks. edellinen alaviite.

Äänioikeudet ilmaistaan tuhannesosina. Koska ESO:n panosta ei voida arvottaa samalla tavalla kuin jäsenvaltioiden, on sovittu, että ESO:lla on äänioikeuksista 80/1 000.

Seuraavassa taulukossa esitetään kunkin jäsenen äänioikeudet taulukossa 1 lueteltujen maksuosuuksien perusteella.

Jäsen	Maksuosuus rakennuskustannuksiin (milj. euroa)	Äänioikeudet
Itävalta	3,000	9
Tšekki	6,705	20
Ranska	60,085	183
Saksa	96,764	295
Italia	69,251	211
Puola	16,578	51
Slovenia	0,716	3
Espanja	48,493	148
ESO		80
Yhteensä	301,592	1 000

LIITE B

CTAO ERICille toimitettavia luontoissuorituksia koskevat perusperiaatteet

I.

Luontoissuoritukset

1. Jäsenet, strategiset kumppanit, tarkkailijat ja kolmannet osapuolet voivat osallistua CTAO:n rakennuskustannuksiin luontoissuorituksin CTAO ERICin perussäännön 17 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

2. Luontoissuoritus (IKC) on jonkin jäsenen, strategisen kumppanin, tarkkailijan tai kolmannen osapuolen CTAO ERICille antama muu kuin käteissuoritus, joka voi sisältää

   (a) teknisiä komponentteja ja niitä vastaavia asiakirjoja sekä niiden kokoonpanoon, testaamiseen, asentamiseen ja/tai integrointiin sekä tekniseen ja tieteelliseen todentamiseen tarvittavaa henkilöstöä;

   (b) T&K-työtä rakennusvaiheen jälkeen sekä T&K-työn suorittamiseen tarvittavaa henkilöstöä (ei sisällä rakennusalan T&K-työtä);

   (c) tiettyihin tehtäviin käytettävissä olevaa henkilöstöä; tai

   (d) muita CTAO ERICin kannalta merkityksellisiä ja sen pyytämiä tuotteita tai palveluita.

3. Jäsenet, strategiset kumppanit, tarkkailijat ja kolmannet osapuolet nimeävät yksikön (toimittavan tahon), joka hoitaa luontoissuorituksen niiden puolesta sekä luontoissuoritukseen liittyvät tieteelliset ja tekniset näkökohdat.

4. Kaikki CTAO ERICin rakennuskustannuksiin mahdollisesti liittyvät luontoissuoritukset luetellaan kustannusselvityksessä. Neuvosto yksilöi hyvissä ajoin CTAO:n kehittämisvaiheen mahdolliset luontoissuoritukset sekä tutkimus- ja kehitystyön ja määrittelee ne kustannusselvityksen lisäyksessä sekä tieteellisen ja teknisen kuvauksen lisäyksessä.

5. Kustannusselvityksen mukainen arvo määrittää luontoissuorituksen kokonaisarvon. Ellei muuta sovita, nämä arvot ilmoitetaan perussäännössä ja liitteissä vahvistetulla hintatasolla. Kaikkien luontoissuoritusten yhteydessä käytetään vakiovaluuttana euroa. Neuvosto panee täytäntöön luontoissuorituksia koskevat sisäiset säännökset (luontoissuorituskehys). Kustakin luontoissuorituksesta tehdään CTAO ERICin ja toimittavan tahon välinen kirjallinen sopimus (luontoissuoritussopimus), joka sisältää muun muassa luontoissuorituksen teknisen eritelmän ja aikataulun.

6. Neuvosto perustaa luontoissuorituksia käsittelevän neuvoa-antavan komitean (IKRC), jonka tehtävänä on antaa neuvostolle asiantuntija-apua, joka liittyy luontoissuorituksiin rakennuskustannusten kattamiseksi, sekä arvioida luontoissuorituksia koskevia ehdotuksia ja sopimuksia sekä ehdotusten täytäntöönpanoa. Luontoissuorituksia käsittelevä neuvoa-antava komitea antaa neuvostolle neuvontaa myös silloin, kun ehdotuksissa on ristiriitoja, luontoissuoritus perutaan osittain tai kokonaan, se kohdennetaan uudelleen tai siinä ilmenee poikkeama, mikä saattaa muuttaa luontoissuorituksen arvoa.

7. Jos CTAO:n johto on vastaanottanut jäseneltä, strategiselta kumppanilta, tarkkailijalta, kolmannelta osapuolelta tai niiden tunnustetulta konsortiolta kiinnostuksenilmaisun kustannusselvityksen jonkin osatekijän toimittamisesta, CTAO:n johto tarkistaa ehdotuksen muodolliset ja tekniset eritelmät. Tarkistuksen jälkeen luontoissuorituksia käsittelevä neuvoa-antava komitea arvioi luontoissuoritusta koskevaa ehdotusta ja sopimusta ja antaa siitä neuvostolle suosituksen. Jos CTAO:n johto vastaanottaa useamman kuin yhden kustannusselvityksen samaan osatekijään liittyvän kiinnostuksenilmaisun, luontoissuorituksia käsittelevän neuvoa-antavan komitean on annettava CTAO:n johdolle erityisiä neuvoja.

8. Kun toimittava elin on toimittanut luontoissuorituksen CTAO:lle, CTAO:n johto tarkistaa ja vahvistaa, että luontoissuoritus vastaa toimituslaajuudeltaan luontoissuoritusta koskevassa sopimuksessa sovittua. CTAO:n johto tiedottaa neuvostolle ja luontoissuorituksia käsittelevälle neuvoa-antavalle komitealle luontoissuorituksen vaatimustenmukaisuudesta, ja neuvoa-antavaa komiteaa pyydetään suosittelemaan, että jäsenen, strategisen kumppanin, tarkkailijan tai kolmansien osapuolten panoksesta hyvitetään sovittu kustannuskirjan arvo osana sen kokonaispanosta CTAO ERICin rakentamis- tai kehittämisvaiheeseen.

   Jos rahoittajan ja CTAO:n välillä on erimielisyyttä, luontoissuorituksia käsittelevä neuvoa-antava komitea arvioi toimitetun luontoissuorituksen ja antaa neuvostolle suosituksen siitä, miten asiassa toimitaan.

9. Jäsenet, strategiset kumppanit, tarkkailijat ja kolmannet osapuolet vastaavat täysin omien luontoissuoritustensa kustannuksista, myös mahdollisista valuuttariskeistä.

II.

Luontoissuoritusten kohdentaminen

1. Jäsenet, strategiset kumppanit, tarkkailijat tai kolmannet osapuolet, jotka ovat kiinnostuneita osallistumaan kustannusselvityksen tietyn kohdan rakentamiseen toimittamalla luontoissuorituksen, vastaavat toimittavan tahonsa välityksellä CTAO ERICin julkaisemaan mahdollisia luontoissuorituksia koskevaan ehdotuspyyntöön ja toimittavat ehdotuksen luontoissuorituksesta. Jäseniä kannustetaan yhdistelemään kiinnostuksenkohteitaan kaikkien mahdollisten luontoissuoritusten kattamiseksi ja ehdotusten välisten päällekkäisyyksien minimoimiseksi.

2. Neuvosto päättää luontoissuoritusten kohdentamisesta tietylle jäsenelle, strategiselle kumppanille, tarkkailijalle, kolmannelle osapuolelle tai niiden tunnustetulle konsortiolle sekä hyvitettävän kustannusselvityksen arvon määrittämisestä (CTAO ERICin perussäännön 25 artiklan 13 kohdan e alakohta).

3. Jäsenet, strategiset kumppanit, tarkkailijat ja/tai kolmannet osapuolet voivat liittyä konsortioon tarjotakseen kustannusselvityksen tietyn kohdan luontoissuorituksena, jolloin konsortion kaikkien jäsenten on toimitettava kyseistä luontoissuoritusta koskeva ehdotus yhdessä. Ehdotuksessa yksi toimittava taho nimetään johtavaksi toimittavaksi tahoksi. Ehdotuksen on sisällettävä myös tiedot toimittavien tahojen yhteistyön periaatteista.

III.

Luontoissuoritussopimus

1. Luontoissuoritussopimus perustuu luontoissuoritussopimusten malliin, jonka neuvosto hyväksyy määräenemmistöllä. CTAO:n ja luontoissuorituksen toimittavan tahon on neuvoteltava luontoissuoritussopimuksen yksityiskohdista.

2. Luontoissuorituksia koskevaan sopimukseen sisältyy määräyksiä, joilla varmistetaan, että CTAO ERIC voi seurata kunkin luontoissuorituksen teknistä ja ohjelmanmukaista edistymistä ja että sille toimitetaan asiaankuuluvat tiedot säännöllisesti ja ennalta määritellyllä tavalla. Tähän sisältyy etenemiskertomuksia, säännöllisiä kokouksia ja CTAO ERICin henkilöstön vierailuja seurantaa ja laadunvarmistusta varten.

LIITE C

Rakentamisen jälkeen CTAO ERICin vuotuiseen talousarvioon suoritettavien rahoitusosuuksien jakautumista koskeva järjestelmä (CTAO ERICin perussäännön 22 artikla)

Määritelmät:

jäsen	kukin jäsen, tarkkailija ja strateginen kumppani riippumatta sen roolista ERICissä
osuus rakennuskustannuksista	vastaa perussäännön 17 artiklan 3 kohdassa ja liitteessä A lueteltujen suoran käteisen, muiden (muiden kuin suoran käteisen), rakentamista edeltävien maksujen (CTAO gGmbH:lle), materiaalien ja palvelujen sekä kokoaikaisten työntekijöiden summaa
varsinainen käteinen	vastaa kunkin jäsenen CTAO gGmbH:lle todellisuudessa suorittamien suorien käteismaksujen ja muiden maksujen (muut kuin suorat käteismaksut) ja rakentamisvaihetta edeltävien maksujen summaa
nimellinen käteinen	kultakin jäseneltä odotettu nimellinen käteismaksu. Jäsenen materiaaleja ja palveluja (M&P) koskevan panoksen osalta odotetaan kokonaiskäteismaksua, joka vastaa 40 prosentin käteisosuutta (käteinen / (käteinen + M&P)), joka lisätään rakentamista edeltävään osuuteen CTAO gGmbh:lle, joka suhteutetaan jäsenen ”M&P”-maksuosuuteen CTAO ERICille.

I.

CTAO ERICin toiminta rahoitetaan sen vuotuisesta talousarviosta, sellaisena kuin se määritellään CTAO ERICin perussäännön 22 artiklan 2 kohdassa.

II.

Lukuun ottamatta ESOa, joka ei ole velvollinen osallistumaan käteisellä käyttövaiheeseen, CTAO ERICin jäsenten rahoitusosuudet CTAO ERICin vuotuiseen talousarvioon rakentamisen jälkeen (käyttövaihe) vastaavat kunkin jäsenen osuutta rakennuskustannuksista sekä sitä, miten sen tiedeyhteisö käyttää CTAO:ta jäljempänä määritellyn ajanjakson aikana.

Rakennusvaiheen jälkeen liittyneiden CTAO ERICin jäsenten maksuosuuksien vahvistamiseksi neuvoston päätöksellä määritellään osana jäseneksi ottamisen ehtoja perussäännön 14 artiklan 1 kohdan e ja f alakohdan sekä 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti efektiivinen ”rakennusosuus” (pääsymaksu).

III.

IV kohdan poikkeusta lukuun ottamatta jäsenten rahoitusosuudet vuotuiseen talousarvioon jaetaan seuraavasti:

— 50 prosenttia sen mukaan, mikä on niiden edellä määritelty *osuus rakennuskustannuksista* (”rakennusosuus”), ja

— 50 prosenttia niiden tiedeyhteisöjen käytön mukaan (”käytöstä riippuvainen osuus”).

IV.

Edellä määriteltyjen *varsinaisen käteisen* ja *nimellisen käteisen* erotus otetaan huomioon jäsenen osuudessa havaintoajasta ja/tai jäsenen osuudessa toimintakuluista. Jos varsinaisen käteisen ja nimellisen käteisen arvojen erotus on positiivinen, jäsenen havaintoaika pitenee ja/tai osuus toimintakuluista pienenee. Yksityiskohdista sovitaan neuvostossa laatimalla käytännöistä erillinen asiakirja.

V.

Kolmannet osapuolet (perussäännön 34 artikla) osallistuvat vuotuiseen talousarvioon neuvoston hyväksymien kolmansien osapuolten sopimusten mukaisesti. Muut käyttäjät osallistuvat käyttöoikeuskäytännössä määriteltyihin, CTAO:n käytöstä aiheutuviin toimintakustannuksiin (perussäännön 3 artiklan 5 kohta).

VI.

Käyttövaiheen alussa äänioikeudet jaetaan jäsenille suhteessa niiden osuuteen rakennuskustannuksista liitteen A mukaisesti. Äänioikeudet ilmaistaan tuhannesosina.

Neuvosto tarkastelee uudelleen tätä äänten jakoa. Uudelleentarkastelu olisi tehtävä vähintään kolmen vuoden välein, ja sen olisi perustuttava jäsenten osuuksiin rakennuskustannuksista ja niiden tiedeyhteisöjen käyttöön.

Koska ESO:n panosta ei voida arvottaa samalla tavalla kuin jäsenvaltioiden, on sovittu, että ESO:lla on äänioikeuksista 80/1 000 eivätkä sen äänet ole riippuvaisia jakojärjestelmästä.

VII.

CTAO ERICin neuvosto päättää yksinkertaisella enemmistöllä käytön mittaamista koskevista säännöistä, joihin sovelletaan seuraavia ohjeita:

— Käyttö määritellään yleisesti ”annetuksi ajaksi”. Neuvosto päättää tästä säännöstä poikkeavista erityisjärjestelyistä käyttäjien kanssa.

— Jäsenen suhteellista käyttöaikaa määritettäessä otetaan huomioon se, minkä maalainen on laitos, johon ehdotuksentekijä on sidoksissa.

— Useiden jäsenten yhdessä tekemät ehdotukset yhdistetään jäseniin suhteessa ehdotuksentekijöiden määrään.

— Yhteistyö kolmansista maista tulevien ehdotuksentekijän kanssa ei vaikuta käyttöoikeuden myöntämiseen jäsenille. Kolmansista maista tulevia ehdotuksentekijöitä saa olla vain tietty osuus ehdotuksentekijöiden kokonaismäärästä, ja neuvoston on määriteltävä asian yksityiskohdat. Jos tällaiseen yhteistyöhön osallistuu kolmansiin maihin sijoittautuneiden laitosten ehdotuksentekijöitä, käytön suhteellisessa kohdentamisessa otetaan huomioon ainoastaan jäsenmaihin sijoittautuneiden laitosten ehdotuksentekijät.

— Ehdotuksentekijät, jotka ovat yhteydessä kansainvälisesti rahoitettuihin laitoksiin (esimerkiksi CERN, SKA jne.), luetaan muihin käyttäjiin, ellei erityisissä sopimuksissa toisin määrätä.

CTAO ERICin sopimusvelvoitteista johtuvaan taattuun havaintoaikaan perustuvaa käyttöä ei lasketa mukaan jäsenen tiedeyhteisön käyttöön (CTAO ERICin perussäännön 3 artiklan 4 kohta).

Neuvosto määrittelee yksityiskohdat ja mekanismit käytön laskentaa varten sekä erityisesti havaintoajan suhteellisen arvon pohjoiselle ja eteläiselle ryhmälle ja osittaisille ryhmille tapauksissa, joissa tietyssä paikassa havainnointiin käytetään vain osaa teleskoopeista.

VIII.

CTAO:n toiminnan periaatteena on, että keskimääräinen käyttö suhteutetaan jäsenten osuuksiin hankkeessa, ja asian yksityiskohdat määritellään neuvoston hyväksymässä käyttöoikeuskäytännössä (25 artiklan 13 kohdan j alakohta). Käyttövaiheen kolmen ensimmäisen vuoden aikana jäsenten rahoitusosuudet CTAO ERICin vuotuiseen talousarvioon jaetaan suhteessa niiden osuuksiin rakennuskustannuksista. Tämän siirtymäkauden jälkeen jäsenten rahoitusosuudet CTAO ERICin vuotuiseen talousarvioon vastaavat niiden käytön liukuvaa keskiarvoa kolmen vuoden aikana. Tällä liukuvalla keskiarvolla pyritään sulkemaan pois rahoitusosuuksien äkilliset muutokset. Liukuva keskiarvo pannaan täytäntöön seuraavasti:

— CTAO:n pääjohtaja tarkastelee CTAO:n käyttöä vuosittain ja raportoi siitä neuvostolle alkaen jo CTAO:n rakennusvaiheesta neuvoston määrittämästä ajankohdasta.

— Kullekin jäsenelle lasketaan kolmen edellisen vuoden keskimääräinen käyttö.

— Keskimääräinen käyttö määrittää jäsenen osuuden seuraavan vuoden jälkeisen vuoden vuotuiseen talousarvioon maksettavasta rahoituksesta.

Myöhemmin liittyvien jäsenten vuotuiseen talousarvioon suoritettavissa maksuissa on noudatettava samoja edellä määriteltyjä periaatteita.

IX.

Odotuksena on, että toiminnan alkuvuosina merkittävä osa havaintoajasta käytetään tieteellisten avainhankkeiden toteuttamiseen. Tähän havaintoaikaan liittyvien toimintakustannusten jakamisessa on noudatettava edellä esitettyjä yleisiä periaatteita. Tieteellisiin avainhankkeisiin liittyvän käytön kirjanpitojärjestelmä riippuu tieteellisten avainhankkeiden toteutuksen yksityiskohdista, ja neuvoston on määriteltävä ja hyväksyttävä se yksimielisesti.

LIITE D

Jäsenet, tarkkailijat ja edustavat tahot, strategiset kumppanit ja kolmannet osapuolet

JÄSENET	
Valtio tai hallitustenvälinen järjestö	Edustava(t) taho(t)
Itävallan tasavalta	Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung
Tšekin tasavalta	Opetus-, nuoriso- ja urheiluministeriö
Ranskan tasavalta	Ministère de l'enseignement supérieur, de la recherche et de l'innovation
Saksan liittotasavalta	Liittovaltion opetus- ja tutkimusministeriö
Italian tasavalta	Istituto Nazionale di Astrofisica (INAF)
Puolan tasavalta	Tiede- ja korkeakoulutusministeriö
Slovenian tasavalta	Korkeakoulutuksesta, tieteestä ja innovoinnista vastaava ministeriö
Espanjan kuningaskunta	Tieteestä, innovoinnista ja yliopistoista vastaava ministeriö
Eteläisen pallonpuoliskon tähtitieteellistä tutkimusta harjoittava eurooppalainen järjestö (ESO)	Eteläisen pallonpuoliskon tähtitieteellistä tutkimusta harjoittava eurooppalainen järjestö (ESO)

TARKKAILIJAT	
Valtio tai hallitustenvälinen järjestö	Edustava(t) taho(t)
Sveitsin valaliitto	Opetuksesta, tutkimuksesta ja innovoinnista vastaava viranomainen

Seuraavat valtiot tai hallitustenväliset järjestöt ovat ilmaisseet aikomuksensa ryhtyä **strategisiksi kumppaneiksi** (perussäännön 15 artiklan mukaisesti):

Valtio tai hallitustenvälinen järjestö	Edustava(t) taho(t)
Japani	Tokion yliopisto Opetus-, kulttuuri-, urheilu-, tiede- ja teknologiaministeriö

Seuraavat laitokset tai henkilöt ovat ilmaisseet aikomuksensa ryhtyä **kolmansiksi osapuoliksi** (perussäännön 34 artiklan mukaisesti):

Laitos/henkilö	Kansalaisuus
Astronomy Australia Ltd (AAL)	Australia